

Styrets årsberetning 2015

Virksomhetens art

Lovisenberg Diakonale Sykehus AS (LDS) er et aksjeselskap med ideelt formål og diakonalt verdigrunnlag, eid av de diakonale stiftelsene Diakonova og Diakonissehuset Lovisenberg. LDS er lokalsykehus i Oslo, med øyeblikkelig hjelpfunksjon innen indremedisin for bydelene Gamle Oslo, Grünerløkka, Sagene og St. Hanshaugen med Sentrum, som omfatter ca. 182 000 innbyggere, drøyt ¼ av byens befolkning. Øyeblikkelig-hjelpansvaret innen psykisk helsevern omfatter bydelene Gamle Oslo, Grünerløkka og St. Hanshaugen samt for barn og ungdom også bydel Vestre Aker. Psykisk helsevern for voksne har i tillegg døgntilbud utover akuttfasen for Vestre Aker, Frogner og Ullern, som til sammen omfatter 43 % av byens befolkning. Sykehuset har et særlig fokus på storbyproblematikk, tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige, psykisk lidelse og etniske minoriteter. Samarbeid med bydelene, utdanning av helsepersonell og forskning er en viktig del av virksomheten.

Pasienter fra hele landet tas imot ved Kirurgisk klinikk for planlagte operasjoner innen ortopedi, øre-nese-hals og generell kirurgi. TAKO-senteret er et nasjonalt kompetansesenter for munnhelse hos pasienter med sjeldne diagnoser. Hospice gir lindrende behandling, pleie og omsorg i livets slutfase til pasienter med kreft eller annen alvorlig sykdom.

Styret legger vekt på implementering og synliggjøring av sykehusets diakonale verdigrunnlag. Alle ansatte skal bidra til at vi lever opp til våre kjerneverdier kvalitet og nestekjærlighet. Verdiene skal ha betydning for den daglige virksomheten; hvordan vi utfører vårt arbeid, hvordan vi møter pasienter, pårørende, samarbeidspartnere og kolleger. Styret har i 2015 avholdt åtte styremøter, ett e-postmøte, samt ett styreseminar og en studietur. Sykehusets styre følger driften løpende, med orientering om driften, driftsresultat, og status for styringsparameter, kvalitetsindikatorer, aktivitetstall og sykefravær. HMS-arbeidet, eksterne tilsyn og Kvalitets- og pasientsikkerhetsutvalgets arbeid om skader/uønskede hendelser følges jevnlig, i tillegg til årlig oversikt over klager og skadesaker. Styret er engasjert i samarbeidet med brukerutvalget og bydelene i sektor.

Av særskilte saker i 2015 har sykehusstyret fått seg løpende forelagt kapasitetsutfordringene i hovedstadsregionen og konsekvenser for LDS, i forhold til strategi, bygg og arealutvikling. Det har vært behandlet avtale om kulvert til nybygg og leieavtale til nybygg for psykisk helsevern. Driftsavtalen med Helse Sør Øst stiller likelydende krav til LDS om blant annet omstilling og effektiv drift som i helseforetakene. Tilsvarende sikrer også avtalen at LDS får kompensasjon for merutgifter til lønns- og pensjonskostnader på lik linje med helseforetakene.

Aktivitetsutvikling

Sykehuset hadde stor pasientpågang i 2015. Det var til sammen 173 632 pasientkontakter, en økning på 7,6 % fra 2014. Antall polikliniske konsultasjoner i somatikk var 51 397 og økte med 6 %, og antall polikliniske konsultasjoner i psykisk helsevern og i spesialisert rusbehandling var 102 467 og økte med 10 % fra 2014.

Sykehuset hadde god utvikling i produktivitet og kostnadseffektivitet i 2015. I følge Samdata-rapporten som ble lagt fram i 2015 er LDS blant sykehusene i landet med best ressursutnytting, innenfor både somatikk og psykisk helsevern.

Arbeidsmiljø, personale, inkluderende arbeidsliv og likestilling

Ved utgangen av 2015 var antall årsverk 1316 (1273 årsverk i 2014) og antall ansatte 1558 (1504 ansatte i 2014). Turnover i 2015 var 9,3 % (10,0 % i 2014) av alle ansatte.

Sykehuset har et kontinuerlig fokus på IA og sykefravær, og arbeider systematisk med tiltak for å redusere sykefraværet og øke nærværet. Det totale sykefraværet i 2015 er 6,3 % (6,3 % i 2014). Sykefraværet for kvinner var 7,1 % (7,2 % i 2014) og for menn 4,0 % (4,0 % i 2014). Det egenmeldte sykefraværet utgjorde 1,3 % (1,4 % i 2014).

Sykehuset har videreført sin status som IA-bedrift til 2018 og med det stilt seg bak IA-avtalens mål om å bedre arbeidsmiljøet, styrke jobbnærværet, forebygge og redusere sykefraværet og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Det er utarbeidet handlingsplan for sykehusets IA-arbeid 2015 – 2018, med hovedmål om økt jobbnærvær gjennom forebygging og aktiv medvirkning. Handlingsplanen er drøftet i SU og ble vedtatt i AMU mars 2015. Et viktig tiltak i denne handlingsplanperioden er arbeide for å integrere IA i det systematiske HMS-arbeidet, for å synliggjøre det forebyggende elementet i IA.

Sykehuset har prosedyrer for oppfølging av sykmeldte, gravide og seniorer. Prosedyrene skal sikre tett dialog mellom ansatt og leder om behov og muligheter for tilrettelegging, for å hindre unødig sykefravær og frafall fra arbeidslivet. Som IA-bedrift er sykehuset bevisst sin forpliktelse til å åpne for at personer utenfor sykehuset får prøvd ut sin arbeidsevne i det ordinære arbeidsliv. Sykehuset har over flere år samarbeidet med NAV og arbeidstreningsbedrifter om arbeidstrening/ - utprøving, dette arbeidet fortsetter.

Det er registrert 81 skadetilfeller i 2015 (63 i 2014) som er meldepliktige til NAV, det vil si skader som enten krever medisinsk behandling/gir sykefravær, er kutt/stikk/annen risiko for blodsmitte, eller meldes etter ønske fra ansatte. Av disse er 30 skadetilfeller i 2015 (32 i 2014) meldt kun etter ønske fra ansatte. Det er dessuten meldt 187 registreringspliktige skader i 2015 (130 i 2014).

Psykisk helsevern klinikkene har størst andel av innrapporterte skader. Det arbeides systematisk med å vedlikeholde og øke kompetansen for å skape størst mulig trygghet i vanskelige situasjoner, herunder samarbeid med somatiske enheter.

Systematisk HMS-arbeid vektlegges gjennom årlig kartlegging og risikovurdering i forbindelse med handlingsplanarbeidet på alle nivå, opplæring og et nært samarbeid med vernetjenesten og ledere på ulike nivåer. Tydeliggjøring av den enkelte leders og medarbeiders ansvar for arbeidsmiljøet, introduksjonskurs og oppfølging av nyansatte, informasjon, medinnflytelse og samarbeid står sentralt. Det har vært gjennomført lovpålagt arbeidsmiljøkurs for verneombud og ledere. Det gjennomføres blant annet jevnlig sikkerhetskurs, brannvernkurs og hjerte- og lungeredningskurs

Sykehuset legger vekt på et inkluderende, mangfoldig miljø med likestilling og likeverd. Kjønnfordelingen i 2015 var 72,8 % kvinner og 27,2 % menn (2014: 72,7 % kvinner, 27,3% menn). På mellomledernivå (totalt 66 ledere) var det 74,2 % kvinner og 25,8 % menn (2014: 78,9 % kvinner og 21,1 % menn – totalt 76 ledere). I administrerende direktørs ledergruppe (totalt 15) var det 26,7 % kvinner og 73,3 % menn (2014 17 personer og 35,3% kvinner, 64,7% menn), og i sykehusets styre (totalt ti personer) var det i 2015 tre kvinner og syv menn.

Lønnsforholdene er basert på overenskomster, som angir like lønns- og arbeidsvilkår for kvinner og menn. Verken arbeidstidsordninger eller andre forhold er ulike for kvinner og menn. Sykehuset har som praksis og så langt som mulig å legge til rette på individuell basis for at for eks. småbarnsforeldre skal kunne opprettholde en ønsket grad av yrkesaktivitet.

Sykehuset har retningslinjer for forebygging og håndtering av trakassering eller annen utilbørlig opptreden, samt retningslinjer for forebygging og håndtering av konflikter. Vi har en kultur for at konflikter løses på lavest mulig nivå i organisasjonen, og det er svært få konflikter som får anledning til å eskalere over tid.

LDS har ansatte med ulik kulturell og religiøs tilknytning. Så langt som mulig legges det til rette for fri i forbindelse med ritualer og feiring av egne høytider.

Gjennomsnittlig årslønn i hel stilling uten tillegg utgjorde i 2015 NOK 504 435 (NOK 493 495 i 2014), hvorav kvinners årslønn utgjorde NOK 488 540 og menns årslønn utgjorde NOK 544 692. Forskjellen i gjennomsnittslønn mellom kvinner og menn forklares ved ulikt lønnsnivå i ulike profesjoner/faggrupper, og kjønnfordelingen i disse faggruppene. Med stadig større kvinneandel i tradisjonelt mannsdominerte faggrupper/profesjoner må forskjellene forventes å avta. Innad i de kliniske profesjonene (lege, sykepleier osv.) er det kun marginale lønnsforskjeller, og forskjellene er ikke relatert til kjønn.

Antall ansatte i deltidsstilling utgjorde for kvinner 37,8% i 2015, (40,7 % i 2014) og for menn 31,6 % (34,1 % i 2014). Antall kvinner i heltidsstilling i 2015 utgjorde 62,1 % (59,3 % i 2014). Antall menn i heltidsstilling i 2015 utgjorde 68,4% (i 2014 65,9 %). Gjennomsnittlig stillingsstørrelse for kvinner i 2015 var 85,7 % (85,8 % i 2014) og for menn 82,1 % (som i 2014). Den altoverveiende del av deltidsarbeidet er frivillig og basert på ønsker spesielt fra småbarnsforeldre. Gjeldende regelverk og sykehusets policy gjeldende deltidsansattes fortrinnsrett til utvidet stilling følges opp i organisasjonen. Deltidsarbeid kan forklares ut fra flere forhold. I tillegg til at den enkeltes sosiale og familiære situasjon påvirker deltidsandelen, må deltidsarbeid også sees i sammenheng med lov- og tariffbestemmelser knyttet til arbeidstid og arbeidstidens plassering.

Sykehusets arbeidsmiljø anses for godt. Vi har gode resultater på medarbeiderundersøkelser, vi rekrutterer bra for de aller fleste faggrupper, og våre ansatte gir uttrykk for å trives på sykehuset. Vi har sosiale arrangementer som vårfest og julelunsj for alle ansatte, og alle våre jubilanter med lang fartstid i sykehuset feires og markeres. Vi har et godt personalhyttetilbud, som benyttes flittig. Sykehuset har også et svært aktivt bedriftsidrettslag som arrangerer alt fra faste treningstimer til overnattingsturer i marka og skismøringskurs. Sykehusets helsefremmende tiltak for ansatte benyttes aktivt i hele sin bredde. Likeledes er mulighet for kompetanseutvikling og oppgavedeling tiltak som bidrar til faglig og personlig utvikling.

Alle større saker av betydning for sykehusets drift drøftes løpende med de ansattes representanter i sykehuset. Representanter for de ansatte og ledelsen møtes regelmessig i arbeidsmiljøutvalget (AMU), som har avholdt 6 møter i 2015. Det gjennomføres regelmessige møter med hovedtillitsvalgte (Samarbeidsutvalget) for gjensidig informasjon og drøfting av aktuelle problemstillinger. I 2015 ble det avholdt 11 ordinære møter i SU, og 1 ekstraordinært.

LDS har i 2015 videreført arbeidet med tiltak med sikte på å forebygge og redusere brudd på arbeidstidsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven. Vi har jobbet godt med dette de siste årene og har hatt en god utvikling fra 9 632 i 2011, 7 815 i 2012 og 4 834 i 2013, til dagens nivå. Vi ser likevel en svak økning i 2015 i antall brudd på arbeidstidsbestemmelsene, fra 3 044 brudd i 2014 til 3 277 brudd i 2015. Arbeidet fortsetter med sterk vekt på opplæring og veiledning av ledere slik at fokus på arbeidstidsbestemmelsene opprettholdes gjennom hele året.

Miljørapportering

Avfallshåndtering er en del av sykehusets systematiske arbeid med helse, miljø og sikkerhet. LDS har prosedyrer for håndtering av avfall, og det arbeides kontinuerlig med å sikre en best mulig avfallshåndtering. Hovedbygget er tilknyttet fjernvarme produsert av fornybar energi. LDS benytter sentral driftsovervåking av tekniske anlegg til regulering av ventilasjon og oppvarming. Automatisk lysregulering er etablert i nye bygg, og energimerking er etablert i sykehusets hovedbygg.

Årsregnskapet

Lovisenberg Diakonale Sykehus AS hadde et underskudd i 2015 på MNOK 16,2 (overskudd MNOK 254,3 i 2014). Resultatet fra 2014 til 2015 er vesentlig endret og dette skyldes endringer i regnskapsførte pensjonskostnader. I 2014 ble det inntektsført en planendring av pensjonsforpliktelsen på MNOK 226,0 i 2014. I 2015 er ikke inntekt økt for å dekke økt pensjonskostnad, etter avtale med Helse Sør-Øst, og har en resultateffekt på ca. 65 MNOK.

Sum driftsinntekter var på MNOK 1 771,8 i 2015 (1 684,2 i 2014). De samlede investeringene av varige driftsmidler var på MNOK 56,4 i 2015 (30,8 i 2014). Sykehusets likviditetsbeholdning pr. 31.12.15 var på MNOK 351,3 i bankinnskudd. Skattetrekksmidler utgjør MNOK 38,8 av beholdningen pr 31.12.15.

Pr. 31.12.15 utgjorde kortsiktig gjeld 32,6 % av samlet gjeld og egenkapital (33,0 % pr 31.12.14). Egenkapitalandelen var på 62,77 % pr. 31.12.15 (66,7 % pr. 31.12.14).

Fortsatt drift

Sykehuset har en langsiktig avtale med Helse Sør-Øst RHF om leveranse av spesialisthelsetjenester. I tillegg til den langsiktige avtalen inngår partene en årlig driftsavtale som bla. definerer hvilke tjenester, og i hvilket omfang, LDS skal levere helsetjenester. Et viktig prinsipp i avtalen er at sykehuset skal likebehandles med helseforetakene.

Bokført egenkapital pr. 31.12.15 er MNOK 619,0. I pensjonsforpliktelsen pr 31.12.15 er det et ikke bokført actuarielt tap inkl. arbeidsgiveravgift på MNOK 582,9 mot MNOK 1 132,1 pr 31.12.14. I oktober 2015 ble det utført en verdivurdering som viser at det er store merverdier i bygningsmassen, og med de bokførte verdiene av byggene pr. 31.12.15 utgjør merverdien MNOK 598,1. Basert på dette er selskapets reelle egenkapital vurdert til MNOK 634,2 og at selskapet har en positiv egenkapital. Styret vurderer videre at selskapet har tilstrekkelig likviditet til å oppfylle sine løpende forpliktelser.

Årsregnskap for 2015, driftsavtalen for 2016 og sykehusets langsiktige driftsplaner viser grunnlag for fortsatt drift. I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er til stede, og er lagt til grunn for regnskapsavleggelsen.

Fremtidig utvikling

Sykehuset har en langsiktig avtale med Helse Sør-Øst RHF og mottar årlig oppdrags-/bestillerdokument fra Helse Sør-Øst.

Sykehusets avtale med Helse Sør Øst RHF har nedfelt prinsippet om et geografisk definert opptaksområde for lokalsykehusansvaret innen indremedisin og psykisk helsevern. Kirurgisk

klinikk har godt renommé og gir et kvalitetsmessig godt og effektivt tilbud innen planlagt kirurgi innenfor ortopedi og øre-nese-hals sykdommer, og behandler pasienter fra hele landet.

Sykehuset har en god drift og er velrenommert, noe som ikke minst skyldes lojale og faglig dyktige medarbeidere på alle nivåer, og som gjenspeiles i gjennomgående god rekruttering.

Resultatdisponering

Det fremlagte resultatregnskap og balanse med tilhørende kontantstrømpoppstilling og noter gir etter styrets oppfatning fyllestgjørende informasjon om resultatet i 2015 og den økonomiske stillingen pr. 31.12.15. Lovisenberg Diakonale Sykehus AS har for 2015 et årsunderskudd på MNOK 16,2. Egenkapitalen er på MNOK 619,0.

Styret foreslår følgende disponeringer og overføringer:

Underskudd på MNOK 16,2 dekkes av annen egenkapital

Oslo, 05. april 2016

Sveinung Lunde

Styrets leder

Kari Gran Bøe

Nestleder

Vidar Haukeland

Nestleder

Kaare Granheim

Styremedlem

Ingar Pettersen

Styremedlem

Karen Kaasa

Styremedlem

Geir Tarje Bruaset

Styremedlem

Cecilie Piene Schrøder

Styremedlem

Audun Mo

Styremedlem

Lars Erik Flatø

Adm. direktør

LOVISENBERG DIAKONALE SYKEHUS AS**RESULTATREGNSKAP 01.01. - 31.12.**

Beløp i NOK 1 000

	Note	2015	2014
DRIFTSINNEKTER			
Ordinære driftsinntekter	1	1 753 570	1 668 305
Salg av varer og tjenester		13 609	14 175
Andre driftsinntekter		4 629	1 714
Sum driftsinntekter		1 771 808	1 684 193
DRIFTSKOSTNADER			
Kjøp av helsetjenester	4	75 286	65 862
Forbruk av matvarer, medisiner og medisinske forbruksvarer		186 370	173 528
Lønnskostnader og andre personalkostnader	2, 3	1 288 516	958 381
Avskrivninger	8	34 529	31 211
Andre driftskostnader	4, 9	206 220	200 648
Tap på fordringer		4 402	4 012
Sum driftskostnader		1 795 322	1 433 642
DRIFTSRESULTAT		-23 514	250 551
FINANSIELLE POSTER			
Renteinntekter		7 478	6 522
Rentekostnader		116	2 735
Sum finansielle poster		7 363	3 787
ÅRSRESULTAT		-16 152	254 339

LOVISENBERG DIAKONALE SYKEHUS AS**BALANSE**

Beløp i NOK 1 000

	Note	31.12.2015	31.12.2014
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler	8	440 329	418 498
Investering i aksjer og andeler	7	55 854	50 737
Pensjonsmidler	3	79 686	132 718
Sum anleggsmidler		575 868	601 952
OMLØPSMIDLER			
Varebeholdning	6	11 343	8 762
Kundefordringer		32 671	31 635
Andre fordringer		14 830	36 324
Kontanter, bankinnskudd	5	351 347	273 821
Sum omløpsmidler		410 190	350 543
SUM EIENDELER		986 059	952 495
GJELD OG EGENKAPITAL			
EGENKAPITAL			
Aksjekapital	14, 15	10 000	10 000
Overkurs	14	30 000	30 000
Sum innskutt egenkapital		40 000	40 000
Annen egenkapital	14	578 994	595 146
Sum opptjent egenkapital		578 994	595 146
Sum egenkapital		618 994	635 146
AVSETNING FOR FORPLIKTELSER			
Pensjonsforpliktelser	3	42 893	0
Sum forpliktelser		42 893	0
LANGSIKTIG GJELD			
Øvrig langsiktig gjeld	11	2 707	2 900
Sum langsiktig gjeld		2 707	2 900
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		65 445	56 252
Skyldig off.avgifter, skattetrekk o.l		69 366	64 986
Annen kortsiktig gjeld	10	186 655	193 212
Sum kortsiktig gjeld		321 465	314 449
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		986 059	952 495

Oslo, 5. april 2016

Sveinung Lunde
Styrets leder

Kari Gran Bøe
Nestleder

Vidar Haukeland
Nestleder

Kaare Granheim
Styremedlem

Ingar Pettersen
Styremedlem

Karen Kaasa
Styremedlem

Geir Tarje Bruaset
Styremedlem

Cecilie Piene Schrøder
Styremedlem

Audun Mo
Styremedlem

Lars Erik Flatø
Adm. direktør

LOVISENBERG DIAKONALE SYKEHUS AS

KONTANTSTRØMOPPSTILLING 1.1. - 31.12.

Beløp i NOK 1 000

	2015	2014
Likvider tilført / brukt på virksomheten:		
Tilført fra årets virksomhet *)	18 377	285 234
Endring i kundefordringer, leverandørgjeld og varelager	5 577	889
Endring i andre kortsiktige poster	19 317	-1 702
Differanse mellom pensjonspremie og pensjonskostnad	95 924	-153 553
Netto likviditetsendring fra virksomheten	139 195	130 869
Likvider tilført / brukt på investeringer:		
Investeringer i varige driftsmidler	-56 360	-30 787
Investeringer i aksjer og andeler	-5 117	-4 892
Netto likviditetsendring fra investeringer	-61 476	-35 679
Likvider tilført / brukt på finansiering:		
Nedbetaling av langsiktig gjeld	-193	-42 971
Netto likviditetsendring fra finansiering	-193	-42 971
Netto endring av likvider gjennom året	77 526	52 219
Likviditetsbeholdning 1.1.	273 821	221 602
Likviditetsbeholdning 31.12.	351 347	273 821
*) Dette tallet fremkommer slik:		
Årsresultat	-16 152	254 339
Inntektsføring av langsiktig forpliktelse NWI	0	-316
Avskrivninger	34 529	31 211
Tilført fra årets virksomhet	18 377	285 234

LOVISENBERG DIAKONALE SYKEHUS AS

REGNSKAPSPRINSIPPER

Generelt om regnskapet

Regnskapet er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noter.

Prinsipper for inntektsføring

Driftsinntektene til sykehuset består i hovedsak av grunnfinansiering fra Helse Sør-Øst RHF, aktivitetsbaserte inntekter og andre driftsinntekter.

Grunnfinansieringen består av basisinntekt til drift og investering. I tillegg kommer inntekt til nasjonalt kompetansesenter samt tildeling av forskningsmidler og diverse andre tilskudd. Grunnfinansieringen fastsettes i den årlige avtale om oppdrag og bestilling mellom sykehuset og Helse Sør-Øst RHF.

Aktivitetsbaserte inntekter består av ISF-inntekter (ISF= innsatsstyrt finansiering), øvrige polikliniske inntekter og egenandeler. Sykehuset får inntekter for behandling av pasienter bosatt i andre regioner (gjestepasientinntekter) og inntekter fra selvbetalende pasienter.

Andre inntekter tilknyttet kjernevirksomheten er fra laboratorie- og røntgentjenester og inntekter fra bydelene for utskrivningsklare pasienter. I tillegg har sykehuset salgsinntekter fra kjøkken, kantine og diverse andre inntekter.

Grunnfinansieringen inntektsføres i den perioden den knytter seg til, mens ISF-inntekter og poliklinikkinntekter inntektsføres i den perioden aktiviteten er utført, det vil si den perioden helsetjenesten er utført. Andre inntekter inntektsføres i den perioden varen/tjenesten er levert.

Varebeholdninger

Varebeholdningen er verdsatt til gjennomsnittlig anskaffelseskost. Ukurante varer er nedskrevet til virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmiddelets forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmiddelets kostpris og avskrives i takt med driftsmiddelet.

Aksjer og andeler

Aksjer og andeler klassifisert som omløpsmidler oppføres i balansen til laveste verdi av kostpris og virkelig verdi. Aksjer og andeler klassifisert som anleggsmidler oppføres i balansen til kostpris og nedskrives ved verdifall som forventes ikke å være forbigående.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende. Fordringer som anses som tapt, er nedskrevet i regnskapet.

Klassifisering av diverse balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler og langsiktig gjeld. Første års avdrag på langsiktig gjeld er klassifisert som langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Pensjoner

Regnskapsføring av pensjonskostnader skjer i samsvar med Norsk Regnskapsstandard, NRS 6 Pensjonskostnader. Pensjonsordningene behandles som flerforetaksplan. Dette innebærer at forpliktelse og kostnader beregnes som ideelle/ proporsjonale andeler av den samlede forpliktelse i den aktuelle flerforetaksplan i henhold til NRS 6.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening på basis av forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler, samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivilling avgang osv. Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi. Pensjonsmidler og -forpliktelse er presentert brutto i balansen fordelt på de ulike pensjonskassene.

Endringer i forpliktelsen som skyldes vedtatte endringer i tjenstepensjon håndteres regnskapsmessig som en planendring i følge regnskapsloven og resultatføres i år. Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik mot beregningsforutsetningene (estimatendringer) fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid for den del av avvikene som overstiger 10 % av brutto pensjonsforpliktelse (av pensjonsmidlene dersom disse er størst).

Vedlikeholdsetterslep

Etterslep på vedlikehold av sykehusets bygninger og fremtidig nødvendig vedlikehold resultatføres på det tidspunkt arbeidet skjer.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstilling er satt opp i samsvar med NRS kontantstrømoppstilling, indirekte metode.

Skatt

Sykehuset er unntatt fra skatteplikt.

LOVISENBERG DIAKONALE SYKEHUS AS

NOTER

NOTE 1 INNTEKTER

Lovisenberg Diagonale Sykehus AS er lokalisert til Oslo og er lokalsykehus innen indremedisin for bydelene Gamle Oslo, Grünerløkka, Sagene og St. Hanshaugen med Sentrum. Psykisk helsevern omfatter bydelene Gamle Oslo, Grünerløkka og St. Hanshaugen samt Vestre Aker innefor barne- og ungdomspsykiatri. Klinikkk for Kirurgi tar imot pasienter fra hele landet for planlagte operasjoner innen ortopedi, øre-nese-hals og generell kirurgi.

	2015	2014
	1000 NOK	1000 NOK
Totale ordinære driftsinntekter		
Grunnfinansiering (somatikk og psykisk helsevern)	1 126 391	1 070 145
Andre offentlige tilskudd (somatikk og psykisk helsevern)	42 815	38 315
Aktivitetsbaserte inntekter		
ISF inntekter Helse Sør-Øst (somatikk)	385 757	371 901
ISF inntekter gjester (somatikk)	86 351	85 178
HELFO inntekter og egenandeler (somatikk og psykisk helsevern)	97 273	88 466
Andre aktivitetsbaserte inntekter (somatikk og psykisk helsevern)	14 982	14 300
Totale ordinære driftsinntekter	1 753 570	1 668 305

Aktivitetstall somatikk	2015	2014
Utskrevne pasienter døgntil behandling	11 225	11 557
Liggedøgn døgntil behandling	44 060	43 780
Pasienter dagoppholdsbehandling	6 979	6 435
Polikliniske konsultasjoner	51 397	48 578
DRG-poeng dag/døgn behandling 1)	16 064	16 100
DRG-poeng poliklinisk behandling 1)	1 992	1 760
DRG-poeng biologiske legemidler 1)	1 044	1 050

Aktivitetstall psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige	2015	2014
Utskrevne pasienter døgntil behandling	1 233	1 249
Liggedøgn døgntil behandling	29 613	30 441
Oppholdsdager dagbehandling	331	504
Polikliniske konsultasjoner, VOP	70 719	65 544
Polikliniske konsultasjoner, TSB	8 633	7 670
Polikliniske konsultasjoner, BUP	23 115	19 828

1) ISF inntekter beregnes for somatiske døgn- og dagopphold, og polikliniske konsultasjoner, samt for biologiske legemidler. Inntektene i ISF-systemet er i 2015 satt til 50 % av full DRG-pris på kr 41 462, det vil si kr 20 731 pr DRG poeng.

NOTE 2 LØNSKOSTNADER OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

	2015 1000 NOK	2014 1000 NOK
Lønninger	839 531	805 692
Arbeidsgiveravgift	155 442	109 286
Pensjonskostnader	237 740	-129
Andre ytelser	55 803	43 532
Sum lønnskostnader	1 288 516	958 381

Herav utgjør godtgjørelse til ledende personer:

	Lønn / Honorar	Andre ytelser	Pensjon
Administrerende direktør	1 206 717	12 830	21 514
Styre	677 000		

Ved fratredelse er adm.dir under visse betingelser berettiget til en etterlønn tilsvarende brutto lønn for en periode på 12mnd fra oppsigelsesdato.

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til eller gitt garantier på vegne av adm. dir., medlemmer av styre eller andre nærstående parter.

	2015	2014
Antall årsverk	1 316	1 273

Godtgjørelse til revisor

Godtgjørelse til revisor beløper seg totalt for 2015 til NOK 308 777 eks. mva.

Godtgjørelsen fordeler seg slik:

Lovpålagt revisjon	290 000
Utvidet finansiell revisjon	18 777
Totalt	308 777

NOTE 3 PENSJONER**Kollektiv pensjonsordning**

Lovisenberg Diagonale Sykehus AS har etablert en kollektiv pensjonsordning for de ansatte gjennom Kommunal Landspensjonskasse (KLP). Hovedbetingelsene for avtalen er 30 års opptjening med 66 % pensjon i forhold til pensjonsgrunnlaget 1. januar i det året man fyller 67 år, samt ektefelle- og barnepensjon. Alle pensjonsytelsene samordnes med forventede ytelser fra folketrygden.

Sykehusets prester er medlem i Statens Pensjonskasse.

AFP-ordningen

I tillegg til den ordinære tjenestepensjonsordningen kommer ytelser i form av Avtafestet pensjon (AFP) som også betales gjennom KLP.

Generelt

Pensjonsordningene omfatter i alt 6 334 personer, hvorav 1 529 er yrkesaktive, 3 703 er oppsatte og 1 102 er pensjonister. LDS tilfredsstiller kravene iht. lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Planendring

Våren 2014 ble det vedtatt nye regler for uførepensjon gjeldende fra 2015. Dette er regnskapsmessig håndtert som en planendring i 2014 i tråd med regnskapsstandarden. Dette betyr at reduksjonen i pensjonskostnaden på 56,0 mill. kr i sin helhet er tatt inn som en kostnadsreduksjon i regnskapet for 2014. De vedtatte endringene i tjenestepensjon knyttet til levealdersjustering for personer født i 1954 og senere håndteres også regnskapsmessig som en planendring. Effekten av denne endringen er 170,0 mill kroner og tas i sin helhet inn som en kostnadsreduksjon i regnskapet for 2014. Til sammen utgjør planendringene en redusert pensjonskostnad med 226,0 mill kroner.

Økonomiske forutsetninger for beregningen	2015	2014
Diskonteringsrente	2,70 %	2,30 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	3,30 %	3,20 %
Årlig lønnsregulering	2,50 %	2,75 %
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	2,25 %	2,50 %
Forventet pensjonsregulering	1,48 %	1,73 %
AFP-uttak	20,00 %	20,39 %
Dødelighetstabell	K2013	K2013

Spesifikasjon av pensjonskostnad	2015 1000 NOK	2014 1000 NOK
Nåverdi av opptjente pensjonsrettigheter i året	155 811	126 094
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	68 935	96 439
Årets brutto pensjonskostnad	224 746	222 533
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-65 078	-81 789
Administrasjonskostnad	8 690	7 276
Resultatført estimatendring/-awik	69 382	43 230
Resultatført planendring	-	-225 992
Arbeidsgiveravgift	23 738	20 871
Årets netto pensjonskostnad	261 478	-13 871

	31.12.15		31.12.14
	1000 NOK		1000 NOK
Pensjonsforpliktelse / -midler	Sykepleier-/lege	Fellesordning	Sykepleier-/lege-/fellesordning
Brutto påløpte pensjonsforpliktelse	1 524 546	1 107 378	2 871 515
Pensjonsmidler	1 323 912	829 409	1 995 644
Netto pensjonsforpliktelse/(-midler)	200 634	277 969	875 870
Arbeidsgiveravgift på netto pensjonsforpliktelse	28 289	39 194	123 498
Ikke resultatført estimatendring/ awik	-308 610	-274 270	-1 132 086
Netto bokført forpliktelse/(-midler) inkl arbeidsgiveravgift	-79 686	42 893	-132 718

NOTE 4 KJØP AV HELSETJENESTER OG ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	2015	2014
	1000 NOK	1000 NOK
Kjøp av helsetjenester:		
Gjestepasienter	53 845	46 773
Blodanalyser	217	724
Kjøp av lab og røntgentjenester inneliggende pasienter	10 032	9 532
Kjøp av offentlige helsetjenester, kommuner	5 681	3 443
Kjøp av plasser alderspsykiatri	5 511	5 390
Sum kjøp av helsetjenester	75 286	65 862
Andre driftskostnader		
Inventar, maskiner	6 004	5 714
Kontorkostnader	41 495	37 919
Energi	12 330	13 421
Husleie, avgifter, forsikringer	36 410	35 585
Andre forbruksvarer	9 017	10 337
Vedlikehold av bygg og utstyr	66 830	66 096
Barnehagekostnader	1 031	965
Kurs, seminar og videreutdanning	13 028	11 422
Transportkostnader	7 666	7 714
Annet	12 411	11 474
Sum andre driftskostnader	206 220	200 648

NOTE 5 KONTANTER OG BANKINNSKudd

	2015	2014
	1000 NOK	1000 NOK
Bundne bankinnskudd		
Skattetrekksmidler	38 802	37 760
Sum bundne bankinnskudd	38 802	37 760

Skattetrekksmidlene er avsatt på egen bankkonto for skattetrekk.

NOTE 6 VAREBEHOLDNING

	2015	2014
	1000 NOK	1000 NOK
Medisinske forbruksartikler	7 215	4 984
Matvarer	516	516
Diverse lagervarer	3 612	3 262
Sum varebeholdninger	11 343	8 762

Allt varelager består av ferdigvarer.

Det er ikke gjort avsetninger for ukurans pr 31.12.15 eller 31.12.14

NOTE 7 AKSJER

Selskap	Forretnings- sted	Aksjekapital	Antall aksjer	Eier- og stemmeandel	Egenkapital	Årsresultat	Balanseført verdi
		1000 NOK			1000 NOK	1000 NOK	1000 NOK
Analysesenteret AS	Oslo	100,0	8	8,0 %	1 112	3 465	8
Hospital IT AS	Oslo	198,3	478 500	24,1 %	5 907	-526	1 314
							1 322
Egenkapitalinnskudd KLP							54 531
Sum beholdning i aksjer og eierandeler							55 854

Hospital IT AS har ikke avlagt regnskap for 2015, egenkapital og årsresultat er fra regnskapsåret 2014.

NOTE 8 VARIGE DRIFTSMIDLER

	2015				2014
	Andre driftsmidler	Bygg	Anlegg u. utførelse	Sum	Sum
	1000 NOK	1000 NOK	1000 NOK	1000 NOK	1000 NOK
Anskaffelseskost 1.1	324 235	407 164	4 796	736 195	705 407
Tilgang	22 010		34 350	56 360	30 787
- Herav Teknisk/IT utstyr	6 838			6 838	12 992
- Herav Medisinsk teknisk utstyr	15 173			15 173	9 712
Overført til/fra aktivering Teknisk / IT utstyr	7 472		-7 472		
Overført til/fra aktivering - Bygg		24 825	-24 825		
Netto tilgang	29 482	24 825	2 052	56 360	30 787
Anskaffelseskost 31.12.	353 717	431 989	6 847	792 554	736 194
Akkumulerte avskrivninger og nedskr 1.1.	218 822	98 874		317 696	286 485
Årets avskrivninger	25 968	8 561		34 529	31 211
Akkumulerte avskrivninger og nedskr. 31.12.	244 790	107 435		352 225	317 696
Balanseført verdi 31.12.2015	108 927	324 555	6 847	440 329	418 498

Avskrivningsår	3 - 15	60	Avskrives ikke
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	
Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler	1 473	18 508	19 981

"Teknisk/IT utstyr" har en økonomisk levetid på 3 - 10 år, mens "Medisinsk teknisk utstyr" er satt til 4 - 15 år. Mesteparten av beløpet under "Anlegg under utførelse" er knyttet til byggrelaterte prosjekter. Bedriftshytter avskrives ikke og vises med kostpris. Aktivert beløp i tilknytning til "Anlegg under utførelse" er i henhold til estimert ferdigstilleelsesgrad av prosjektet. Avskrivningstidspunktet starter ved ferdigstillelse og når anlegget tas i bruk. LDS inngår løpende leieavtaler på maskiner, fortrinnsvis på 3-5 år. Årlig leie utgjør TNOK 1.473 inkl. mva. Det er medtatt husleieforpliktelser for ett år.

NOTE 9 MELLOMVÆRENDE OG TRANSAKSJONER MED EIERNE OG ANDRE NÆRSTÅENDE PARTER

LDS er belastet med følgende kostnader fra Diakonissehuset Lovisenberg:

	2015	2014
	1000 NOK	1000 NOK
Husleie, leie av uteareal til parkering og lignende og feste av tomt	3 756	3 943
Barnehage	1 031	965
Lærlingetilskudd	58	-
Totalt	4 787	4 908

Sykehuset har pr. 31.12.15 ingen gjeld til Diakonissehuset Lovisenberg eller Stiftelsen Diakonova.

Stiftelsen Diakonissehuset eier Lovisenberg Sykehusapotek. I 2015 (2014) kjøpte sykehuset medisiner og legemidler til pasienter og farmasitjenester av Lovisenberg Sykehusapotek for TNOK 31.115 (TNOK 28.623). Lovisenberg Sykehusapotek betalte LDS for lokaler, IKT-tjenester, vakt, transport, med TNOK 1.305 (TNOK 1.213).

Lovisenberg Diakonale Sykehus eier 8% av Analysesenteret AS. I 2015 (2014) kjøpte sykehuset bistand til rapportering og analyse av aktivitetsdata for TNOK 994 (TNOK 793). Analysesenteret AS betalte LDS for husleie og renhold med TNOK 202 (TNOK 195).

Lovisenberg Diakonale Sykehus eier 24,1% av Hospital IT AS. I 2015 (2014) kjøpte sykehuset servicetjenester og utstyr til pasientterminaler for TNOK 1.374 (TNOK 1.294)

NOTE 10 ANNEN KORTSIKTIG GJELD

	2015	2014
	1000 NOK	1000 NOK
Skyldig lønn, feriepenger etc.	151 177	147 599
Fonds (øremerkede gaver o.l.)	17 053	15 192
Øvrig kortsiktig gjeld	18 424	30 421
Sum annen kortsiktig gjeld	186 655	193 212

NOTE 11 LANGSIKTIG GJELD

	2015	2014
	1000 NOK	1000 NOK
Investeringsstilskudd til nybygg, Nic Waal	2707	2 900
Sum langsiktig gjeld	2707	2 900
Første års avdrag langsiktig gjeld	193	193
Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år	1740	1 933

NOTE 12 PANTSTILLELSE OG GARANTIANSVAR

Sykehusbygningen er stilt som sikkerhet for selskapets gjeld til eksterne kreditorer.

Stiftelsen Diakonissehuset Lovisenberg har rett til løsnings- og forkjøpsrett til angjeldende bygning/eiendom dersom sykehusdriften opphører, dersom bygningen skifter eier eller ved endring i bestemmende myndighet i Lovisenberg Diakonale Sykehus AS. Denne retten gjelder til 1.1.2023.

Ved bruk av løsnings- og forkjøpsrett skal markedsverdi ved overtagespunktet legges til grunn, med fradrag av TNOK 30 000 regulert for endringer i konsumprisindeksen siden eiendommen ble overdratt 1.1.1993.

NOTE 13 KONTRAKTER OG ANDRE FORPLIKTELSE

Helse Sør-Øst RHF er sykehusets oppdragsgiver. Partene har inngått en langsiktig avtale om leveranse av spesialisthelsetjenester. I tillegg til den langsiktige avtalen, inngår partene en årlig avtale om oppdrag og bestilling som regulerer aktivitet, økonomisk vederlag, styringsparametere m.v. for somatikk, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige.

LDS leier lokalene til Vor Frue Hospital. Disse lokalene er i Oslo kommunes eie. LDS, på vegne av Helse Sør-Øst, disponerer lokalene vederlagsfritt så lenge det drives psykisk helsevern virksomhet i bygget.

LDS leier lokaler av Hamar Sanitetsforening til Hospice Sangen for en husleie på NOK 1.

Andre husleiekontrakter løper fra 3 - 10 år og er inngått på markedsmessige betingelser.

LDS har avtale med Oslo Kommune, Bydel Grünerløkka vedr leiekostnader for Østerdalsgt 7 til 2016.

LDS har inngått avtale med Diakonissehusets eiendomsstiftelse om leie av Lovisenberggaten 21 KLM med avtalt overtagelse fra august 2016 og leie av Lovisenberggaten 21 FGHJ fra 2018.

NOTE 14 EGENKAPITAL

	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Total egenkapital
	1000 NOK	1000 NOK	1000 NOK	1000 NOK
Egenkapital pr. 31.12.14	10 000	30 000	595 146	635 146
Årets resultat			-16 152	-16 152
Egenkapital pr. 31.12.15	10 000	30 000	578 994	618 994

NOTE 15 AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

Aksjekapitalen består av 10 000 aksjer, hver pålydende kr 1 000. Alle aksjene gir lik stemmerett. Aksjekapitalen er balanseført med kr 10 000 000 i regnskapet.

Aksjonæroversikt:	Ant.aksjer	Eierandel
Stiftelsen Diakonissehuset Lovisenberg	5 000	50 %
Stiftelsen Diakonova	5 000	50 %
Totalt	10 000	100 %